

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

Dispvttatio VIII. De Privilegiis vivæ vocis oraculo concessis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

DISPUTATIO OCTAVA.

De privilegijs viva vocis Oraculo concessis.

In supradictis non pauca diximus de vivæ vocis oraculis, præcipuè *disp. 7. de confirmat. privileg. sect. 3. à num. 8.* quæ omnino videnda sunt; at, quia multa alia pro noticia oraculorum, eorumque revocationibus desiderari possent, merito in hunc locum futius remisimus discutienda.

S E C T I O I.

In quo convenient, & differant privilegia Bullata ab his, qua oratenus conceduntur, & viva vocis oracula nuncupantur?

565. 1. **D**ico primò, si ista privilegia considerentur quantum ad efficaciam valoris convenient inter se; nam vivæ vocis Oracula æqualem valorem habent, saltem, quoad forum conscientia, ac si essent concessa per Bullam, aut Breve ad perpetuam rei memoriam. Pontifex enim sive scripto, sive sine scripto, gratiam concedens, nihil de gratia tollit, cum adsit potestas, nec deficiat voluntas. Unde merito Leo X. id ipsum concessit, seu declaravit, in gratiam Fratrum Minorum, videlicet: *Quod non sunt minoris efficacia concessu illis per oracula, quam si per Bullam, seu Breve concessa forent.* Habetur in *supplem. concess. 361.* teste Rodrig. Tom. 1. 99. *quest. 7. art. 7. in fine;* idemque docet Tom. 3. *quest. 22. art. 1.* quem sequuntur Sanchez lib. 8. *de matrim. disp. 29. num. 4.* nosse Lezana 3. *part.*

summ. verb. Gratia, num. 13. Donat. Tract. 15. q. 3. n. 1.

2. Dixi, saltem quoad forum conscientia; nam si oracula omnia requisita, quæ statim dicemus contineant; etiam pro utroque foro eandem vim retinent, ac aliæ Constitutiones Papales scriptæ. Colligitur apertè ex *Cap. institutionis 25. quest. 2. & ex Clement. datum, § Nos etenim de sepult. & ibi Gloss. sic P. Donat. ubi supra,* Imò ad resistendum revocationibus, oracula superant privilegia Bullata, quia per revocationem privilegiorum non intelliguntur revocata oracula, nisi in specie de eis mentio fiat, ut docet Hieronym. Rodr. in *Comp. resol. 117. num. 1.* sequutus Felician. de *Cersib. cap. 15.* Innocent. in *Cap. constitutus, num. 2. de rescript. Felin. Const. 6. num. 1. Enriq. lib. 7. de indulgent. cap. 24. num. 8 & esse de praxi Curia Roman. docet Peirin Tom. 1. *privileg. ad Constit. 4. Julij li. §. 3. num. 26. in fine, & ad Constit. 17. ejusdem Pontif. num. 1. & 3. Bordon. de oracul. resolut. 31. quest. 1. num. 1.* Joan. Maria Novarius in *Lucerna Regul. verb. Privileg. Regularibus concessa num. 1. Portel. verb. Viva vocis oracul. Donatus quest. 3 ubi supr.**

supr. noſter Lezan. *Tom. 1. ſumm. cap. 3. num. 21.* & alij communiter. In odioſis enim reſtriſione utendum eſt, ſicut & in favorabilibus extenſione. Et revera licet gratiæ oretenus factæ ſint privilegia; tamen in communi, & propriâ ſignificatione hujus vocis *Privilegia* non veniunt intelligenda oracula, niſi addatur *oretenus conſeſſa*, ſiquidem in rigore ſermonis, & in acceptione communi, ſub nomine privilegij, ſolùm ſignificantur privilegia ſcripta, ut notavit Pelizarius *Tract. 8. cap. 1. ſect. 1. q. 9.* & alij. Suppoſitis requiſitis ad valorem privilegij, de quibus fuſè diximus *diſp. 2. ſect. 3.*

567. 3. Dico ſecundo, Privilegia Bullata differunt ab oraculis in hoc, quod illa neceſſariò requirunt ſcripturam, manu Papæ ſubſcriptam, vel juxta ſtylum Curie Romanæ, in ſignatura ſolent notari; oracula verò id non requirunt, ſed ſolùm ut conſtet, quod oretenus fuerunt conſeſſa. Unde ſi duo teſtes conſeſſioni adſuerunt; etiam pro foro exteriori valebunt; ſi minus pro foro tantum interno. Inſuper *Leo X.* conſeſſit, ſeu declaravit pro Fratibus Minoribus, ut poſſint ſecura conſcientia uti, & ſui omnibus conſeſſis ſibi à Sede Apoſtolica, prout in libris Ordinis reperiuntur; ſic *Rodrig. Tom. 1. q. 7. art. 5.* & *Tom. 3. quaſt. 22. art. 1. & 3.* Hieronym. *Rodr. reſp. 117.* Bordon. de *Oracul. reſol. 31. q. 1. n. 1.* Donat. *Tract. 15. de Oracul. q. 2. n. 6.*

568. 4. Eſt, & alia differentia inter vivæ vocis oracula, & privilegia Bullata, ex qua facile cognoscetur, qualis ſit gratia conſeſſa; nempe, quod in privilegio Bullato ipſemet Papa loquitur: In Ora-

culo autem loquitur tertia perſona, referens, & atteſtans, quid Papa conſeſſerit, ut conſtat ex Oraculis, quæ adducuntur ab Authoribus, præcipuè à *Rodrig. in ſuo Bullario.*

SECTIO II.

De revocatione Oraculorum.

1. PRO complemento hujus materiæ repetere licet nonnulla, quæ diximus de Oraculis *diſp. 2. ſect. 3. à num. 8.* ſit primum *Gregor. XV.* ſub anno 1622. revocari omnes conſeſſiones uſque tunc, oretenus factas per ſuos Anteceſſores, *Conſt. 17.* incipit: *Romanus Pontifex*, habeturque in *4. Tom. Bullarj Cherubini.* Rurſus, eandem revocationem iterum produxit *Vrbanus VIII. Conſtitut. 9. in appendice die 11. Aprilis anno 1631.* ut in Bullario magno. Sed hoc fuit diſcrimen inter has revocatorias, quod in revocatoria *Gregorj* excepta ſunt vivæ vocis Oracula, quæ manu propriâ alicujus Cardinalis ſubſcripta invenirentur: Et quæ ad inſtantiam Regum erant conſeſſa: At *Vrbanus VIII.* hæc etiam revocavit; ſed poſtea idem *Vrbanus* in alia *Conſtitutione 29.* in appendice, incipiente: *Aliaſ ſelic. recordat.* hunc temperavit rigorem, declarans, prædictam ſuam revocationem, non comprehendere oracula expedita, per illos Officiales, quibus ratione munerum ſuorum antea de ſummi Pontificis Oraculo, fides haberi ſolebat; ut videre eſt apud Peirinum, Lezannam, Donatum, & alios.

2. Hujusmodi Officiales ſunt multi, & varij, prout adnotatur in Extravagant.

Dd

570

gant. *Ad regimen*, de Præbend. & Dignitatibus. in 6. ubi relatio fit Officialium Sedis Apostolicæ, videlicet, Camerarij, Vicecancellarij, Notariorum, Auditorum literarum contradictarum, & Apostolici Palatii caularum Auditorum, Correctorum, & scriptorum literarum Apostolicarum, ac Pœnitentiarij præfatæ Sedis, ac Abreviatorum, necnon commensalium, & aliorum, quorumlibet Capellanorum Sedis ejusdem, & etiam quorumcunque legatorum, sive Nunciorum, ac in terris Ecclesiæ Romanæ Rectorum, & Thesaurariorum, &c. vide *ibi*; de quibus singulis agit Cardinalis Tusch. *verb. Officialis. Conclus. 82. num. 6. & 16.*

571. 3. Similiter sub nomine horum Officialium, seu Ministrorum Papæ, veniunt intelligendi Eminentissimi Cardinales Protectores Ordinum, illorumque assertis, sine dubio, credendum est. Nam licet in dicto Capite *Ad regimen* non numerentur ut Officiales Papæ, tamen in Religionem sibi commissam, jurisdictionem exercent tanquam Ministri Papæ, ac nomine, & auctoritate ipsius Papæ, qui est omnium Religionum generalissimus Superior; & licet administrando justitiam, teneantur servare Regulas, & statuta Ordinum, quos dicti Eminentissimi gubernant, habent tamen super illos superintendentiam, & auctoritatem à Domino Papa, sive scripto, sive voce, aut consuetudine, quod ad intentum parum refert. Secus autem dicendum est in his, quæ non concernunt Religiones, quas protegunt; sic Peirinus in *Formulario Prælatorum Regular. litt. Z. cap. 3. in appendic. 4. ad Urban. VIII. Donat.*

Tract. 16. de Oracul. g. 12. & satis ad mentem Urban. VIII.

SECTIO III.

De aliquibus exceptionibus.

Circa præfatas revocationes *Gregor. XV. & Urbani VIII.* admittunt Authores aliquas exceptiones, & licet de illis non pauca dicta sint, citata *disput. 7. sect. 3.* per totam, præcipuè à *num. 10.* attamen ne manca hæc disputatio appareat, placuit aliqua ex *ibi* dictis repetere, & hic addere *ibidem* omiffa.

1. Igitur dicendum est *primò*, cum 572. communi sententia non comprehenduntur sub dictis revocationibus Oracula, quæ sunt meræ declarationes, sive Decretorum Concilii Tridentini, sive Constitutionum Apostolicarum, aut Mendicantium privilegiorum: Nam solum revocantur gratiæ, quæ aliquam facultatem concedebant, ut constat ex ipsis revocatoriis, & ex sine potissimo illarum, qui fuit annullate Oracula, quæ finistrâ interpretatione ad non extendenda, extendebantur, in detrimentum Ecclesiasticæ disciplinæ, prout videre est in præmio dictarum revocatoriarum. Declarationes autem per viva vocis Oracula factæ à Summis Pontificibus, ut à *Pio V.* circa Tridentinum, & similes, non sunt, nec fuerunt in detrimentum Ecclesiæ, sed in ædificationem, & instructionem illius, & ad conservandos Fratres in regulari observantia; sic sentiunt Novarius in sua *Lucerna Regul. verb. Privileg. num. 4. Bordon. Resolut. 31. quæst. 7. num. 7. Peirin. Tom.*

2. ad Constit. 8. Paul. V. Alfonf. de Leon. Tract. de Iubil. p. 1. quæst. 6. num. 247. noster Lezana Tom. 1. cap. 3. num. 21. Pelizar. Tract. 8. cap. 1. sect. 5. n. 130. & alii communiter.

573. 2. Dico secundò, neque comprehenduntur sub dictis revocationibus Indulgentiæ, vivæ vocis oraculo concessæ, quia, ut notavit Navarr. Conf. 2. de pœnit. num. 3. & in Comment. de Iubilao, & Indulgent. notab. 28. num. 27. & notab. 33. in princip. & medio, indulgentiæ nō veniunt nomine privilegiorum, indulgitorum, seu gratiarum; quia indulgentiæ sunt specialissimi favores, solum bonum animarum respicientes, sine læsione neque juris communis, neque tertii. Unde nisi expressè revocentur, non comprehenduntur sub aliqua revocatione; sic Rodtig. Tom. 2. quæst. 98. art. 4. Faust. lib. 3. de Iubil. & Ann. Sancto, quæst. 79 Peir. in Tom. 2. ad Constit. Urban. VIII. cap. 12. & alii sequentes Navarrum. Idem tenet, & benè declarat P. Suarez lib. 8. de legib. cap. 4. circa finem, per sequentia verba: *Indulgentia verò habet specimem quoddam privilegij, communi tamen usu non ita vocatur, nec solet comprehendi sub nomine privilegiorum & gratiarum in generalibus rescriptis Pontificum, nisi mentio proprio nomine fiat. Et ratio est, quia indulgentia est quadam absolutio, solutio seu relaxatio pœna debita, & non est facultas aliquid agendi, vel non agendi; quam privilegium, seu gratia specialiter significant; vel certè (addit Suarez) est quadam spiritualis elemosyna de thesauro Christi, per dispensationem ejus facta, medio Pontifice; elemosyna autem non est privilegium, sed purum benefi-*

cium alterius rationis.

3. Hinc fit, quòd licèt quilibet Romanus Pontifex in initio suæ creationis revocat omnes gratias & indulta, per suos Prædecessores concessa, non idèò revocat Indulgentias; quia gratiæ ibidem revocatæ referuntur solum ad gratias spectativas, & ad indulta beneficiaria concessa, ad acquirenda beneficia Ecclesiastica, vel ad nominandum ad ea, vel conferendum illa, ut latè ostendit Navarr. lib. 5. confil. de pœnit. & remiss. conf. 2. quem sequuntur Joannes Viger in suis instit. ad Christianam Theolog. de Sacram. Ord. cap. 16. §. 6. vers. 22. de Indulg. & alii communiter. & nota, quòd quando indulgentiæ plenariæ revocantur expressè, ut fit in anno Jubilæi, illæ, quæ non sunt plenariæ, non revocantur, ut docet ipse Navarr. notab. 28. num. 27. quem alii sequuntur, quia revocatio non extenditur, etiam de majori ad minus, tanquam odiosa.

4. Cùm ergò in præfatis revocationibus oraculorum, non exprimantur proprio nomine indulgentiæ, minimè sub eis comprehenduntur; & quàmvis ita sentiat noster Lezana in Summ. verb. Oracula. num. 5. (oppositum tamen judicat probabile) ex eo quòd verba Gregorij XV. videntur comprehendere etiam indulgentias; quia revocat omnes gratias & concessiones quascunq; spirituales & Ecclesiasticas, tam ad forum internum, quàm externum spectantes, sed nullum Authorem adducit pro hac parte, nec solidum fundamentum, & sic dictis firmiter adhærendum est.

5. Dico tertio, in dictis revocatoriis non

Dd 2

574.
575.
576.

non clauduntur Oracula concessa universaliter pro omnibus fidelibus, vel pro omnibus Ecclesiasticis, siquidem in revocatoria *Gregor. XV.* solùm fit mentio Oraculorum, quæ hæctenus quandoque & qualitercunque, ex quavis etiam de necessitate, exprimenda causa, concessorum, quibusvis Collegijs, Capitulis, Ordinibus tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Societatibus, etiam Societati JESU, ac Congregationibus quibuslibet, sive eorum, & earum respectivè Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælati, Prioribus, Rectoribus, Generalibus, vel Provincialibus quocunque nomine nuncupatis, Superioribus, quomodolibet exemptis, ac Sedi Apostolicæ immediatè subjectis cujuscunque Dignitatis, præminentia, aut quovis alio privilegio munitis. Revocatoria autem *Vrbani VIII.* ferè idem continet, solùm enim exprimit Communitates, etiam sæculares, & personas illarum omnium Communitatum prædictarum, & quaslibet alias concessiones factas particularibus personis, pro se ipsis, non verò pro omnibus Fidelibus, vel pro omnibus Ecclesiasticis; sic docent Reverendissimus noster Stratus in *Instr. pro Carmelitâ*, Romæ impressa, & approbata à vicis valde doctis, *Cap. 20. n. 8. & 9.* noster Doctissimus Lezana in *summ. verb. Oracula, num. 5. & verb. Offic: Divin. n. 12. & 13.* ubi probat, quod gratia facta à *Leon. X.* pro recitantibus Officium Divinum, videlicet, ut quicumque dixerit post quamlibet Horam, vel post omnes simul orationem *Sacro sancta, & individua Trinitati*, &c. & unum *Pater noster*, & *Ave MARIA* consequatur re-

missionem omnium defectuum humana fragilitate commissorum, quæ gratia licet oretenus tantùm fuerit concessa: & admissio, quod hæc concessio esset indulgentia, sicut & infra referendæ, tamen quia fuit facta pro omnibus recitantibus Officium Divinum, non intelligitur revocata: ideoque sine nova confirmatione lex ponitur impressa in novioribus Breviarijs pro omnibus Fidelibus recitantibus Horas canonicas; & idem est dicendum de aliis similibus, quæ sive sint concessæ, solùm oretenus, ut creditur, sive per Bullas, & sint indulgentiæ; indubitanter in vi sua permanent.

Quia dato quod essent revocatæ indulgentiæ, quod negavimus numeris antecedentibus, revocatio extendi non debet ad universaliter concessa pro Fidelibus omnibus, ut sunt mox relatæ; & idem dic de oratione S. Augustini, quæ habetur in tabula magna Sancti Joannis Lateranensis, ubi omnibus genibus flexis, illam dicentibus, singulis diebus octo millia ann. indulg. & dicentibus per 40. dies continuos, & reffectis sacra Confessione, & Communionem, indulgentia plenaria conceditur. Dixi *indubitanter* propter nuper dicta, & quia præfatæ indulgentiæ passim Romæ, auctoritate Superiorum typis mandantur, & in multis Ecclesijs, & locis Sacris Almæ urbis pro omnibus publicè exponuntur, ubi devotè recitantur à Fidelibus, etiam magnæ auctoritatis, ut sæpè vidi, quod minimè permitteretur, si supra dicta non essent vera.

6. Nota tamen, quod hæc doctrina 577
debet intelligi de gratis factis primò,
& per

& per se ipsis Fidelibus, non verò de factis alicui Communitati, vel particulari, licet in utilitatem Fidelium sint concessa; aliàs facultas concessa, v.g. aliquibus Regularibus absolvendi, seu dispensandi cum omnibus Fidelibus, per vivæ vocis oraculum, in reservatis, non intelligeretur revocata; siquidem in favorem omnium Fidelium esset concessa; & hoc esse alienum à veritate, etiam præfati Authores tenentur fateri.

Hinc fit, quod si daretur aliquod oraculum concedens omnibus visitantibus Domum Lauretanam, v.g. vel aliquem alium locum pium, vel recitantibus tales vel tales orationes, ut possent absolvi à reservatis, vel dispensari in reservatis, non esset comprehensum in dictis revocatoriis, propter fundamentum Stratij, & Lezanæ: nam facultas in hoc casu, si daretur oretenus, quod profus ignoro, esset primò, & per se concessa omnibus Fidelibus, & Confessoribus talis loci, seu Communitatis esset concessa secundariò, & indirectè; at si esset concessa gratia, seu facultas absolvendi, seu dispensandi Confessoribus Communitatis, vel loci; tunc ipsis esset concessa primò, & per se; pœnitentibus verò quasi secundariò, & sic revocata maneret, aliàs nulla vivæ vocis oracula data pro Religiosis, vel personis alterius Communitatis concedentia facultatem absolvendi, seu dispensandi in reservatis, essent revocata; quod est contra mentem Pontificum, & ipsorum Patrum Stratij, & Lezanæ.

Do casum præfatæ doctrinæ, si Privilegium Cruciatæ esset concessum solum oretenus pro omnibus Fidelibus

ante revocationem Oraculorum, non intelligeretur revocatum per dictas revocatorias, quia conceditur primò, & per se non Confessoribus, sed Fidelibus accipientibus Bullam. Unde etiam si nulla alia adesset ratio, tale Privilegium maneret in sua vi post revocatorias *Gregorij XV. & Urbani VIII.* Hic nota, quæ diximus *supra disp. 6. sect. 2. num. 37.*

S E C T I O IV.

De Oraculis, quæ jam sortita sunt suum effectum ante revocatorias.

1. **O**Racula, quæ sortita erant jam suum effectum tempore revocatoriarum, non intelliguntur revocata in iis, quæ talem effectum erant sortita, constat ex revocatoria *Gregorij XV.* nec contradicit *Urban. VIII.* ibi: *In his videlicet, quæ non sunt sortita suum effectum, tenore presentium revocamus, cassamus, tollimus, & abrogamus, & annullamus.* Ergo in his, quæ sortita sunt effectum, relinquit in sua vi; nam exceptio firmat regulam in contrarium; sic docent communiter Doctores.

2. At quia ex vi dictæ clausulæ, ortæ fuerunt non leves difficultates, circa earum intelligentiam, Rever. P. Dominicus de Molina Ordinis Prædicatorum, tam nomine suæ Religionis; quam aliarum Mendicantium, & non Mendicantium Provinciæ Bethicæ, quarum munus Procuratoris Generalis gerebat in Curia Romana stante præfata revocatoriâ *Gregorij XV.* à sacra Congregatione Episcop. & Regular. petivit declarari, an gratiæ, & privilegia vivæ vo-

cis oraculo concessa Generalibus, Vicariis Generalibus, & Procuratoribus Generalibus, & eorum Ordinibus, quæ sortita erant effectum ante revocationem; licet effectus haberent tractum successivum, vel alias respicerent particulares personas, ut sunt præsentaturæ, vel magisteria, non obstante prædicta revocatione, maneat in suo robore, & valida censeantur, uti in dicta revocatoria Constitutione non comprehensa, vel aliqua indigeant revalidatione tam in temporalibus, quam spiritualibus.

580. 3. *Sacra Congregatio Cardinal. negotijs Regularium præposita, Illustrissimo de Carmona deferente, prædictas gratias, & privilegia, in dicta revocatoria constitutione non comprehendi, nullaque revalidatione indigere, proindeque validas, & validas fore, & esse, et silemque securè uti posse censuit, prout aliàs fuit responsum Romæ die 2. Aprilis anno 1625. sic referunt Castellinus de elect. cap. 5. n. 37. vers. Pro parte, Peirin. Tom. 2. ad Constit. 3. Gregor. 15. num. 1. & alij communiter.*

581. 4. Hæc licet certissima sint in omnium opinione; tamen in modo intelligendi, & explicandi dictam constitutionem, & responsum sacre Congregationis, toto celo distant Authores. Sed pro intelligentia veritatis videre oportet, quæ diximus *supr. disp. 7. sect. 3. d. num. 11.* ubi refutatâ quadam nimis latâ interpretatione, explicuimus *num. 12.* qualiter juxta mentem Pontificum, & sacre congregationis debeat intelligi dicta Constitutio, cum relata declaratione sacre Congregationis; videlicet quod Oracula, quæ in suo effectu prin-

cipali unicum tantum habebant actum, licet successivè transeuntem, non fuerunt revocata; secus alia quæ plures effectus independentes habent; ista enim in his, quæ sortita non erant effectum, cassata remanserunt.

Adduximus ibidem optimum exemplum, ex consulto, & responso sacre Congregationis deprompto. Nunc do alia duo: Primum, si per vivæ vocis Oraculum essent ante revocatorias confirmata aliqua privilegia Religiosorum, seu revalidata, non intelligeretur revocatum, quia sortitum fuit suum effectum, nempe confirmationem. Similiter, si quis per vivæ vocis oraculum haberet facultatem comedendi lactinia per totam quadragesimam, si postquam cepit uti privilegio, v. g. trantactâ dimidiâ quadragesimâ adveniret præfata revocatio oraculorum, non ideo intelligeretur revocatum tale oraculum, sed posset uti illo per totam illam quadragesimam, quia cum tale oraculum haberet unicum actum successivè perficiendum per totam quadragesimam *semel jam* ante revocationem sortito effectu, licet non omnino perfecto, non manet revocatum, quoad perfectionem ipsius effectus successivè recipiendam, faciunt enim postremi dies cum primis quasi unicum indivisibile tempus, & comestio lactiniorum, per totum illud tempus, est quasi unicus effectus successivè perfectus, cum per gratiam sublatum sit impedimentum obligationis non comedendi lactinia pro tota illa quadragesima: Quod minimè verificatur in facultatibus absolvendi, aut dispensandi, & similibus plures effectus ha-

bea.

mentibus, siquidem qualibet absolutio in se ipsa est perfecta, & independens omnino ab aliis, unde ad absolutiones non factas jam oracula, non se poterunt extendere dictis revocationibus advenientibus, videantur ibi dicta.

SECTIO V.

An privilegium concessum per Bullam uni Religioni, & alteri communicatum solum per Oraculum, revocatum sit per dictas revocatorias?

582. 1. **N**on extra intentum dubitat hic Peirin. Tom. 3. *privil. g. c. 12. ad Constitut. 18. Urban. VIII. in addit.* An privilegium per Bullam concessum uni Religioni, sed communicatum alteri solum per viva vocis oraculum, intelligatur revocatum, respectu secunda Religionis, ex vi dictarum revocatoriarum; & respondet negativè: & merito; quia gratia concessa ore tenus hoc modo, intelligitur omnino, sicut Apostolicum diploma, nam communicare uni Religioni privilegia alicuius, idem est, ac illi ea concedere, sicut concessa fuerant priori Religioni, ut docet *Confect. tit. 1. cap. 5. Rodrig. Tom. 1. quest. 8. art. 4. & quest. 55. art. 21.* unde in dicto casu privilegium communicatum non sapit naturam Oraculi, sed remanet ut concessum per Bullam, licet quodam modum concedendi, seu applicandi sit sine scriptura, quod ut quid accidentale, non habet tantam vim, ut immutet stabilitatem privilegij Bullati; sic tenent etiam Turrianus *part. 2. select. disp. 16. dub. 5.* & Bordon. *Resol. 31.*

num. 6. Noster Lezana *verb. Oracula, num. 8.* & alij.

2. Ex alio capite videtur mihi, quod 583. dictum Oraculum non intelligitur revocatum, puta, quia jam sortitum erat suum effectum tempore revocationis, quod fuit facere proprium privilegium Bullatum alienum, & semel hoc effectu sequuto, non jam virtute oraculi, sed privilegij communicati per illud potest uti tali privilegio, siquidem neque privilegium in se est revocatum, neque oraculum prout illud communicavit, quia jam erat sortitum suum proprium effectum, nempe communicationem, antequam revocatoria accederent, & sic nequit esse revocatum, ut ex dictis constat.

3. Nec dissimiliter videtur philo- 584. sophandum casu, quo per Oraculum confirmarentur aliqua privilegia Bullata invalida, ex quavis causa, ante revocatorias, quia effectus proprius, & unicus, imò & indivisibilis talis Oraculi fuit revalidare privilegia cassata: Igitur cum tale oraculum sortitum sit jam suum effectum ante revocationes, sub illis minimè comprehenderetur: Nec deinceps privilegiatus utitur aliqua facultate absolvendi, vel dispensandi, in posterum ab ipso oraculo recepta, sed à privilegio Bullato, quod per Oraculum revixit.

4. Declaratur magis. Per oraculum 585. restitutum fuit privilegium Bullatum ad suum pristinum statum, non tamen conservatur talis valor privilegij per Oraculum, quia non est causa valoris, nisi tantum in fieri, seu in restitui: Ergo semel restituito valore, qui fuit proprius effectus oraculij imò & unicus, & hunc habue-

habuerit ante revocationem, non est underale privilegium revocatum maneat, si oracula in his, quæ sortita sunt suum effectum non sunt revocata, ut constat.

5. Quæ doctrina notari debet pro privilegiis nullis, aut revocatis, sed per oracula ante dictas revocationes confirmatis. Alia exceptio se offert hic examinanda, sed quia longiorem discussionem petit, in sequentem sectionem remittimus.

SECTIO VI.

An privilegia viva vocis Oraculo concessa, & postea confirmata per Bullas, transferunt in privilegia Bullata, taliter, quod adveniente revocatione Oraculorum non sint revocata?

586. 1. **D**ifficultas non procedit quando Pontifex nullam mentionem facit, neque in specie, neque in genere de concessis per vivæ vocis oracula, eadem concedit per Bullam; nam in tali eventu gratia concessa prius per oraculum, & postea per Bullam, sine mentione, quod prius fuerit oraculum, est valida, non quatenus per oraculum fuit concessa, sed quatenus per Bullam independentem ab oraculo conceditur: Habes exemplum in recitatione divini officii, in quo per vivæ vocis oraculum habebant superiores regulares privilegia dispensandi cum suis subditis ratione infirmitatis, prædicationis, lectionis, &c. sed postea *Clemens VII.* & *Paulus III.* idem concesserunt per Bullas nulla facta mentione, quod antea essent

oracula; teste *Bordono Resolut. 31. num. 5. in fine.* In quo casu oraculum præcedens circa eandem materiam, se habet tanquam si non esset, quia nec juvat, nec nocet. & hujus generis sunt multa alia privilegia. Procedit igitur difficultas in casu, quo Pontifex confirmavit per Bullam non solum privilegia Bullata antecedentia, verum & concessa oratenus sive in genere, sive in specie, de oraculis faciendo expressam mentionem, ut aliqui Pontifices fecerunt in suis confirmationibus, ante revocatorias *Gregorij XV.* & *Vrbani VIII.* de quibus dicemus infra. His suppositis:

2. Nec levis, nec facilis resolutionis est præsens difficultas, sunt enim quamplurimi Doctores sentientes talia Oracula in casu proposito desinere esse oracula, & transire in privilegia Bullata, ac per consequens minimè comprehendi sub revocatoriis *Gregor. XV.* & *Vrbani VIII.* sic tenent *Peirin. Tom. 3. privilegior. cap. 12. ad Constitut. Vrbani VIII. num. 1. Pelizar. Tract. 8. cap. 1. sect. 5. num. 131. & 132. P. Philippus à S. Ant. Tract. de privileg. viv. voc. orac. concessu, ac confirmatis, dub. 1. num. 15.* Hanc partem ut magis probabilem videtur sequi noster *Lezana in Summ. verb. Oracula, num. 7.* & alij multi moderni.

3. Probatur primò: Purè oraculum est gratia oratenus concessa, sine aliqua scriptura: At quando per Bullam confirmatur oraculum, jam non verificatur, quod sit purè oraculum, siquidem per scriptum confirmationis habet plus, quam antea habebat; videlicet scriptum, cujus naturam jam sapit, & participat; siquidem confirmatur ex

certa scientia, quod est idem, ac de novo concedere; ut suo loco diximus; ac proinde sufficit, ut dicatur, quod ad naturam Bullæ trahitur, & mutatur. Confirmatur, talis confirmatio non solum addit confirmationem, sed & confirmationem Bullatam: Igitur oraculum sub confirmatione Bullatum reputatur, & erit ejusdem qualitatis cum illo.

589. 4. Probatum secundò: sicut se habent privilegia ad jus commune, ita se habent vivæ vocis oracula ad Bullas Pontificias; sed privilegia inserta in corpore juris participant naturam juris communis; & potius jus commune dicuntur, quam privilegia: Igitur idem, proportionem servatâ, dicendum erit in nostro casu. Non ergo oracula per Bullam confirmata continentur sub revocationibus relatis, ibi enim tantum pura oracula revocantur; quia ex una parte sunt revocationes generales, & ex altera sunt odiosæ; debent ergo strictè interpretari, ita ut minus noceant privilegiatis.

590. 5. Probatum tertio: si Pontifex, quando confirmat oracula *ex certa scientia*, tenorem oraculi inferebat de verbo ad verbum in Bulla confirmativa, in tali casu oraculum jam non oraculum, sed gratia Bullata, absque dubio diceretur, & esset: Ergo idem dicendum est, quando talis tenor verborum ponitur in Bulla virtualiter, & æquivalenter, ut fit per verba: *Quorum tenores, vel ex certa scientia, & plenitudine potestatis*; quia dictæ clausulæ sufficiunt, ut Princeps intelligatur voluisse oraculorum tenores in Bullas quasi factè, quod est æquivalenter transferre.

6. Confirmatur, quando Pontifex 591. in revocatione, vel in confirmatione privilegiorum scriptorum, utitur clausulis *ex certa scientia, & quorum tenores, &c.* revocat, aut confirmat omnia antecedentia privilegia scripta; licet expressè, & de verbo ad verbum tenor illorum non inferatur in revocatoria, seu confirmatoria, quia virtualiter, seu æquivalenter præsumitur insertus talis tenor, & idem operatur ac si de verbo ad verbum insertus esset, ut suo loco diximus; quia omnia illa privilegia quasi reponit, & claudit in ipsa Bulla confirmatoria, seu revocatoria. Igitur eodem modo si Papa confirmat sub eisdem clausulis oracula antecedentia, non solum dat illis valorem utcumque, sed valorem Bullatum, & trahit, & reponit illa sub ipsa Bulla confirmatoria, ac si in ipsa de verbo ad verbum essent inserta: Ergo jam non oracula sicut antea, sed Bulla ex tunc debent reputari.

7. Constat autem, quod multi Pontifices ante dictas revocatorias confirmarunt, & innovarunt per Bullas *Ex certa scientia, & de plenitudine potestatis*, & cum clausula *quorum tenores*, quæcunque privilegia concessa Religionibus, etiam oretenus tantum; quod fecerunt Paulus III. Constitut. *Ex Clement. Pius V.* Constitut. 7. ut videre est apud Peirin. Tom. 2. in Bull. Gregor. XIII. die 10. Octobris, ann. 1575. Constit. sua *Ex benigna, Sixtus V.* Constitut. *Etsi Mendicantium, Clemens VIII.* Constit. *Ratio Pastoralis officij*, ann. 1597. & idem fecit pro Dominicanis Paulus V. die 23. Maij ann. 1605. Appono verba horum posteriorum Pontificum, ut in promptu veritas constet.

593.

8. Clemens VIII. in prefata Bulla sic loquitur: Nos igitur, qui omnium votis, praesertimque illorum, qui sub suavi Religionis iugo divinis laudibus, & o. huiusmodi supplicationibus inclinati quaecunque praemissa, ac omnia, & singula privilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prerogativas, favores, conservatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessionem, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus ejusdem Fratrum Minorum Regularis Observantiae, & Sanctae Clarae, & de penitencia tertij Ordinis etiam in Congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundem superiorum Ordinis Minorum Regulari Observantia huiusmodi obedientia de gentibus, ipsorumque superiorum Fratribus, Monachis, Sororibus, ac utriusque sexus etiam singularibus personis, nec non Monasterijs, domibus, Ecclesijs, & locis quibuscunque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viva vocis oraculo, ut praesertur, aut alias per eosdem Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos, & Sedem praedictam sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, nec non omnibus, & singulis in eis forsitan contentis clausulis, decretis, & declarationibus quibuscunque, ac singulas de super etiam pluribus vicibus confectas litteras, & in eis contentas, & inde secuta quaecunque illorum omnium tenores, & formas, datas, effectus, & decreta in illis apposta, ac si de verbo ad verbum insererentur, & in eis essent inserta praesentibus prout sufficienter

ter expressis habentes dicta auctoritate Apostolica tenore praesentium ex certa scientia, In his omnibus, in quibus Decretis Concilij Tridentini non adversantur salvis etiam decretis à nobis in favorem Fratrum Reformatorum concessis approbamus, & confirmamus, ac innovamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter observare, &c. Haec Clemens VIII. pro Minoribus, ad instantiam Reverendi Patris Joannis Baptistae Moles, Commissarij Generalis in Romana Curia ultramontanae familiae, Ordinis Minorum de observantia.

594

9. Nec minus amp'è se habuit cum Dominicanis Paulus V. die 23. Maij anno 1605. confirmavit enim, & innovavit quaecunque per Romanos Pontifices antecessores, per Sedem Apostolicam, & per se ipsum, sub quacunque verborum forma, expressione, in genere, & in specie, & per solam signaturam, & viva vocis oraculo; aut alias quomodolibet concessa, ac semel, seu pluries confirmata, cum omnibus, & singulis in eis contentis, clausulis, decretis, & declarationibus Apostolicam auctoritate perpetuò confirmavit, & approbavit; illisque perpetuam, & inviolabilem Apostolicam firmitatis robor adiecit, singulas litteras tam plumbo, quam sub forma Brevis, aut alias de super confectas, quarum tenores, & formas, datas, effectus, decreta, & alia in illis contenta, ac si de verbo ad verbum inserta essent; hinc sua Bulla pro sufficienter expressis, haberi volens: Dum tamen Si Concilij Tridentini Decretis, nec non Regularis Ordinis Dominicani institutis non adhaerentur, nec revocata sint, nec sub aliquibus revocationibus sint

sint comprehensa, &c. Hæc Paulus V. pro Dominicanis in Bulla relata, sed in alia nobis Carmelitis Discalceatis concessa ab ipso Paulo V. die 3. Aprilis anno 1610. idem profusus, & sub eisdem clausulis absque variatione concessit, habeturque in nostro Compendio, Bulla 4. Pauli V. num. 13.

595. 10. Hinc colligunt Authores hujus sententiæ, quod nulla Oracula concessa Religionibus, usque ad diem 23. Maij anno 1605. juxta Bullam Pauli V. pro Dominicanis concessa, & usque ad diem 3. Aprilis ann. 1610. pro nobis Carmelitis Discalceatis, fuerunt comprehensa sub revocationibus Gregorij XV. & Urbani VIII. excipe nostrum Lezanam, qui postquam relata sententiam, ut probabiliorē amplexus fuerat, tamen circa illationem dubius manet, ait enim, *An hæc practicari possint, aut conformia sint menti Pontificum dandi videbunt*; quasi diceret, aliud est asserere quod oracula transeunt; per confirmationem Bullatam in privilegia Bullata; aliud quod non sint comprehensa in dictis revocatoriis: Primum approbo, secundum non audeo concedere, & meritò, ut ex infra dicendis constabit.

596. 11. Mihi autem opposita sententia semper visa fuit de mente Gregorij XV. & Urbani VIII. revocantium omnia viva vocis oracula; ac proinde, ut verissimam amplector, quod oracula, quæ præcesserunt dictas revocatorias ex eo præcisè, quod ante illas essent confirmata *ex certa scientia*; & cum clausula, *quorum tenores pro expressu, &c.* non remanserunt in sua vi; sed profusus cassata, & abrogata; sic docent

Bordon. Resolut. 31. num. 5. Donat. Tract. 16. quest. 3. per totam, Juniper. Drepanensis disp. 3. de jure Pontific. quest. 1. & deinceps, tenet etiam novissimè eam Doctissimus Magister Joannes Martinez del Prado Tom. 1. quest. 6. §. 3. per totum, affirmans esse certissimum, & sequuntur alii multi.

12. Probatur primò, ex fundamento præcipuo, quo utuntur Doctores relati; nam per confirmationem, etiam *ex certa scientia, motu proprio, & plenitudine potestatis, & quorum tenores pro insertis, ac si de verbo ad verbum, &c.* non mutatur natura, & conditio ejus, quod confirmatur: nam ut diximus *disput. de confirmatione* ex Suario, & aliis, confirmatio est acquisiti juris roboratio; & sic privilegia infirma consolidat, invalidis dat valorem, & supplet defectum solemnitatis omissæ, habetque vim novæ concessionis, sed hoc intra eandem naturam, & qualitatem: Unde sicut prædictæ clausulæ dant novum jus novumque valorem privilegiis Bullatis extinctis, & deperditis, per non usum, per abusum, usum contrarium, & per præscriptionem; aut defectum alicujus solemnitatis requisitæ; ita ut reviviscant, sicut prius, & cum eisdem qualitatibus, idem profusus facit confirmatio Bullata respectu oraculorum, non tamen reddidit illa Bullata, & sicut in primo casu privilegia Bullata, quæ erant, vel merè gratiosa, vel remuneratoria, seu onerosa, non transeunt per confirmationem, ex uno genere in aliud, sic nec Oracula transeunt ad privilegium Bullatum. Confirmationes enim Apostolicæ, quamvis strictius operentur, non extendunt materiam confirmatam, sed

597.

Ec 1

con-

convalidant eam in ea specie, in qua illam reperiunt, sic Rota *part. 2. recent. decis. 429.*

598. 13. Confirmatur ex dictis *sect. antecedenti*, ubi probavimus cum Peirino, & aliis, quod quando per oraculum communicantur alicui Religioni privilegia jam concessa per Bullam alteri Religioni, non manent extincta per revocatorias *Gregorij, & Urbani*, quia ut dicunt ipse Peirinus, Lezana, & alij talia privilegia Bullata non sapiunt naturam oraculi, medio quo communicantur, sed remanent in ratione privilegij Bullati, sicut ante communicationem per oraculum se habebant: & idem dicimus de privilegiis Bullatis confirmatis per oraculum, quod non trahuntur ad esse oraculorum, quamvis confirmata sint per oraculum: Ergo similiter dicti Authores, & alii debent asserere, quod quando oraculum confirmatur per Bullam, non manet in ratione privilegij Bullati, sed cum aliis effectibus respondentibus confirmationi, neque disparitas sufficiens facile assignabitur.

599. 14. Probatur *secundò*, ex Bullis confirmatoriis, in quibus nullum verbum invenitur suadens oppositum nostræ assertioni; nam quod Pontifices dicant se confirmare oracula, *ex certa scientia, motu proprio, & de plenitudine potestatis*, solum cogit nos asserere ex tunc remanere oracula de novo in suo integro valore; non verò, quod amittant naturam oraculorum, & idem est de clausula, *innovamus*, quæ secundum suam proprietatem respicit rem præexistente, vel minus firmam, vel deperditam, ut ad pristinum statum, imò, &

melioratam restituat, non autem facit, quod si res in sua primordiali institutione sit hujus generis, transeat per innovationem ad aliud diversum, ut patet in moralibus, ut in feudo, promissione, & voto; & in artefactis, ut in domo, & similibus, & ideo res innovata, sive renovata, non æstimatur altera ab antiqua, sed est eadem in pristinum statum reducta, ut probat Panormitanus *lib. 2. cons. 67.* & constat ex *Cap. longinquitate 22. quest. 2.* & ex *Cap. 1. de precarijs*, juxta *Gloss. ibi*

15. Neque clausula: *Quorum tenores de verbo ad verbum pro expressu, &c.* aliud suadet: Quia talis clausula solum relativè profertur; non ut muret naturam privilegij ex oraculo in Bullam, sed ut magis firmum, & stabile reddat, & ex nullo capite ejus valor possit inficiari: Quibus addo, quod etiam si totus tenor verborum oraculi infereretur in Bulla confirmatoria (quod rarissimè, vel nunquam invenitur) non ideo oraculum verteretur in privilegium Bullatum, nisi Pontifex aliquo modo id explicaret, quia tunc insertio tenoris oraculi, non per se, & quasi substantialiter, sed solum relativè, seu narrativè se haberet, ad oraculum prius concessum, ut in dubio constaret de veritate concessionis illius, & nihil aliud adderet; sicut nec addit clausula, *quorum tenores pro expressu, &c.* ut diximus; nam explicitum, & implicitum non variant rem, & idem mihi videtur dicendum, quamvis adesset clausula, *& de novo concedimus*: nam factâ relatione ad oracula antecedentia, sensus est de novo concedimus valorem, firmitatem, & stabilitatem oraculo; unde hæc, & similes clausulæ

fulæ sunt, quasi conditionales, & ponuntur ad maiorem abundantiam, & expressionem: & ideo, apponi solet, & si opus est de novo concedimus, quæ nullo modo mutant naturam oraculi.

601. 16. Probatum terribiliter ex Bullis revocatoriis Gregor. XV. & Urban. VIII. ubi revocantur omnia oracula, quomodo-
cunque concessa, & confirmata, nisi sub aliqua ex exceptionibus à nobis assignatis, contineantur; ut patet ex illis verbis Bullæ Gregor. XV. *Non obstantibus, & c. sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritatorijs & alijs decretis in genere, & in specie, ac alijs in contrarium promissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficiente derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, & specifica expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, & c. specialiter, & expresse derogamus, & c.* Eisdem verbis quoad intentum, utitur Urban. VIII. in sua revocatoria. Ubi nota, quod verba: *Omnia oracula, quomodocunque concessa, confirmata, & innovata, sub quibuscunque tenoribus, & formis*, extendantur ad concessa, sive motu proprio, sive ad instantiam partis, sive alterius personæ, etiam Imperatoris, & Regis, & ad oracula confirmata, non tantum per aliud oraculum (ut volunt aduersarii) sed ad quodlibet indulgentium, seu gratiarum etiam Bullarum, cum hæc omnia significant in proprietate sermonis verba, *quomodocunque confirmata, & innovata, & sub quibuscunque tenoribus, & formis.*

602. 17. Confirmatur, & declaratur; ex

modo loquendi dictorum Pontificum constat, quod omnia supradicta oracula intenderunt revocare; procedunt enim *ex certa scientia, motu proprio, & plenitudine potestatis*; apponuntque clausulam *quorum tenores pro expressu, & c.* exprimunt ea omnia, quæ obstare possunt suis dispositionibus revocatorijs, & omnino cassant, & invalidant, etiam Constitutiones, & litteras Apostolicas, indulta, & privilegia etiam inserta in corpore juris, quibusvis Ordinibus, Congregationibus, & Societatibus, quomodolibet concessa, & confirmata, ac si omnium tenores de verbo ad verbum essent inserta, cum quibusvis clausulis, etiam insolitis, ac derogatorijs derogatorijs, & c. Igitur sicut oracula in casu, quod non essent confirmata per Bullas indubitanter manerent revocata, idem dicendum est, etiam si sint confirmata, quia etiam quomodocunque confirmata comprehenduntur in revocatorijs.

603. 18. Denique probatur, meo videri efficacissimè à maximo inconvenienti, quod manifestè sequitur, ex opposita sententia; videlicet, quod frustraneæ, & nugatorie prorsus redderentur revocatoriæ tam Gregor. XV. quam Urban. VIII. quia nihil revocarent per eas. Sequela fit patens primò in Gregor. XV. qui die 2. Julij anno 1622. suam revocatoriæ publicavit; at Paul. V. immediatus antecessor Gregorij confirmavit omnia vivæ vocis oracula, tam sua, quam omnium suorum prædecessorum Pontificum pro Dominicis die 23 Maij anno 1605. & pro nobis Carmelitis Discalceatis die 3. Aprilis anno 1610. & Clemens VIII. idem fecerat pro

Minoritis anno 1597. in Bulla incipiente: *Ratio pastoralis Officij*, quæ solum per octo annos antecessit confirmationem *Pauli V.* factam pro Dominicanis. Itaque omnia oracula concessa usque ad annum 1610. conversa sunt in Privilegia Bullata, juxta primam sententiam.

Rursum, idem *Gregor. XV.* anno 1621. confirmavit pro Patribus Theatinis in Bulla, quæ incipit in *Apost. supra relata, disp. 7. sect. 2. n. 8.* omnia privilegia per quoscunque Romanos Pontifices illis concessa, sive principaliter, sive per communicationem aliarum Religionum, etiam vivæ vocis oracula, & hoc ex certa scientia, plenitudine potestatis, & aliis requisitis, & absque limitationibus, & clausulis restrictionis, quatenus sunt in usu, & non sunt revocata, seu sub aliquibus revocationibus comprehensa, ac Sacris Canonibus, & Concilij Trident. decretis non adversentur, sed absolute, & si limitatione aliqua, ex quibus sequentem formo discursum.

604.

19. Omnia vivæ vocis oracula fuerunt confirmata à *Paulo V.* prius die 23. Maii anno 1605. & postea die 3. Aprilis, anno 1610. igitur ex tunc jam non remanserunt in esse oraculorum, sed transferunt in privilegia Bullata, ac proinde ex tunc, nulla oracula remanserunt revocabilia, ex omnibus concessis à Pontificibus prædecessoribus: rursus *Paulus V.* confirmavit nobis omnia oracula, ann. 1610.

605.

20. Statim post *Paulum V.* creatus est *Gregor. XV.* die 8. Februarii anno 1621. & in eodem anno, post 8. menses, die 2. Octobris confirmavit privilegia Patrum Theatinorum, modo supra dicto disputat. 7. sect. 2. n. 8. exprimendo

etiam vivæ vocis oracula, usque tunc concessa ab omnibus Pontificibus, communicando eis omnia concessa omnibus Religionibus, & anno sequenti 1622. die Julii, videlicet post 8. menses, & 19. dies, revocavit omnia oracula omnium suorum antecessorum, & propria si aliqua concesserat.

21. Nunc in iuro quæ oracula revocavit iste Pontifex? Certe juxta primam sententiam solum revocavit oracula concessa ab ipso *Greg. XV.* in illis 8. mensibus, qui antecesserunt suam revocatoriam. Sed de nullo constat, aliàs ostendatur. In secundo vero anno post illos 8. menses, & 19. dies revocavit omnia oracula tam propria, si adessent, quam omnium suorum antecessorum Pontificum. Si ergo in sententia opposita, omnia vivæ vocis oracula, usque tunc concessa, erant jam Bullata per *Paulum V.* suum immediatum antecessorem, & per se ipsum ante 8. menses, & decem & novem dies: quomodo verificari possunt verba Bullæ revocatoria, quæ tangunt omnia oracula, tam propria, quam aliorum Pontificum præcedentium; si nullum oraculum antea concessum, erat jam revocabile, quia Bullatum? Et cum inter confirmationem, & revocationem ipsius *Gregorij* de nullo oraculo à se concesso constat: Necessariò dicendum erit, quod nullum oraculum revocavit iste Pontifex per suam universalissimam revocatoriam; quod absurdissimum est cogitare, ut constat ex gravissimis verbis, ponderationibus, & clausulis suæ Bullæ.

22. Similis discursus fieri potest circa revocationem *Urbani VIII.* sui successo-

606

607.

cessoris : Siquidem Gregor. XV. post suam revocatoriam anni 1622. non vixit, per unum annum integrum, in quo certum est nullum oraculum novum concessisse, cum paulo ante omnia revocaverit.

608. 23. Oracula ergo, quæ restabant revocanda ab Urbano VIII. vel erant eadem, quæ revocavit Greg. r. XV. & hæc ut vidimus erant nulla, vel solum erant oracula, quæ ipse Urb. concesserat in primis 8. annis sui Pontificatus, ante suam revocatoriam, quam publicavit die 20. Decembris, anno 1631. cum fuerit coronatus die 19. Septembris, anno 1623. solum ergo revocavit Urbanus Oracula à se ipso concessa, & quæ hæc fuerint, minimè constat, nisi circa aliquas indulgentias, vel res levissimas, & si alia concessit ostendant illa adversarii: sed quidquid sit de hoc. Ex oraculis omnium suorum antecessorum nullum revocavit, quia in sententia contraria jam non erant oracula, sed privilegia Bullata, ut ipsi adversarii fatentur: at hoc asserere plusquam falsum videtur; nam ipsi Pontifices in promissis suarum revocatoriarum, & in parte dispositiva, & præservativa declarant se intendere revocare omnia, & singula privilegia, facultates, licentias, & gratias quascunque, per summos Pontifices prædecessores suos, & per Sedem Apostolicam concessa, per vivæ vocis oracula; insuper declarant se hoc facere, post maturam discussionem propriam, & consultationem Eminentissimorum Cardinalium; ut obviarent maximis inconvenientibus; quæ ex ipsis oraculis, vel malè intellectis, vel minus Canonice interpretatis, vel denique falsis,

seu minus authenticis; ideoque illa invalidant, & cassant quascunque Constitutiones, & litteras Apostolicas, quæ suis derogatoriis, quomodocunque opponuntur; quæ omnia nisi revocatoria extendantur ad oracula concessa, & etiam confirmata per Bullas, ab omnibus suis antecessoribus frustra adhiberentur, quia verificari non possunt, nisi modo à nobis assignato, ut attentè inspicienti patebit.

SECTION VII.

Objectis in sectione antecedenti satisfatis.

1. **Q**UAMVIS ex adductis pro nostra sententia sufficienter maneat responsum argumentis adductis contra eam *sectione antecedenti*, nihilominus pro majori claritate, negamus in primis, quod confirmatio Bullata, *ex certa scientia, motu proprio, plenitudine potestatis, & cum clausula, quorum tenores pro insertis habentes*, imò etiam si tenor oraculi de verbo ad verbum inseratur; si expressè constet concessa fuisse per oracula, quod transeant ad naturam privilegii Bullati, neque possunt habere alios effectus præter supra à nobis assignatos.

2. Ad illud, quod tangitur in secundo fundamento, ex paritate privilegiorum, quæ inserta sunt in corpore juris communis. Resp. primo negando paritatem, nam privilegia inserta in jure communi, se habent in illo, quasi per se, & substantialiter; oracula verò in Bulla confirmatoria, solum se habent relative, & accidentaliter; illa enim speciali-

cialissima privilegii, in jure communi insertio, expressè declarat intentionem Conditoris juris communis, disponentis ex aliqua rationabili causa totius Ecclesiæ gubernium respiciente, volentis, ut illud privilegium habeatur, & æstimeretur, ut lex publica, & ius commune, quod minimè invenitur in oraculis confirmatis per Bullam, ubi tantùm relativè commemorantur, solùm ut intelligantur restituta, seu revalidata aut confirmata, non verò, ut intelligantur mutata in sua natura.

611. 3. *Secundò* responderi potest, falsum esse, quod privilegium per incorporationem, & insertionem in jure communi, amittat propriam naturam privilegij, & quod in aliam naturam transferit: Sed conservando propriam naturam privilegij, ex voluntate Conditoris juris communis, participat, quod æstimeretur, & reputetur, ut lex communis, taliter, ut non possit revocari, nisi eo modo, quo revocatur jus commune. Oracula autem solùm acquirunt per confirmationem pristinam validitatem, & firmitatem, vel deperditam, vel de novo roboratam: Nam ad hoc solùm tendit natura confirmationis, non verò ad convertendum oraculum in alteram naturam. Neque hoc est restringere confirmationem, sed eam explicare juxta suum esse, & proprietatem sermonis.

612. 4. Ad tertium constat ex dictis; negando, quod etiamsi in Bulla confirmatoria inseratur de verbo ad verbum tenor oraculi confirmati (si mentio fiat, quod sit oraculum) transeat in privilegium Bullatum; quia licet confirmatio sit Bullata, tamen res confirma-

ta, semper remanet Oraculum; nam ejus tenor solùm relativè inseritur, per quod etiam patet ad confirmationem; negando quod confirmatio det valorem Bullatum oraculo, sed solùm per Bullam restituitur valor oraculi, si est deperditus, vel si non, illud roborat de novo, non tamen facit Bullatum.

5. Dices valor est Bullatus; ergo 613, oraculum, sub tali valore revalidatum, est Bullatum. Respondetur negando, quod valor sit Bullatus, licet enim verum sit; quod Pontifex restituat, vel confirmet valorem oraculi, quando confirmat illud, sed quod facit, est manifestare in Bulla confirmatoria illius valorem, seu validitatem, ut clarius constet de illa: non tamen ob hoc oraculum, adhuc sub tali valore manet Bullatum, quia Bulla solùm obiter, & relativè facit mentionem oraculi, & valoris illius, nihil immutans de sua specie, seu natura; siquidem Pontifex solùm intendit, vel restituere oraculo valorem, si illum perdiderat, vel si erat validum, dare majorem firmitatem, hoc enim est proprium confirmationis; quod verò exprimat suam intentionem in Bulla per accidens se habet ad naturam oraculi: aliàs privilegium Bullatum, jam extinctum, confirmatum postea per oraculum traheretur ad rationem oraculi, & desineret esse Bullatum, quod omnino falsum esse ostendimus in confirmatione nostræ primæ rationis, & *siçtione* 5. *num.* 3.

6. *Secundò* dico cum P. Junipero de 614, Drepano in *defensorio juris Pontificij* disp. 3. *quæst.* 1. *cap.* 2. *n.* 22. quod licet oracula confirmata per Bullam participarent naturam privilegij Bullati ra-
tione

tionem valoris communicati non ideo talia oracula exempta essent à revocationibus *Gregorij XV. & Urbani VIII.* quia mens horum Pontificum fuit revocare, quæcunque concessa per oraculum, etiamsi postea essent confirmata per Bullas: dum tamen in confirmatione facta fuerit mentio oraculorum, sive in genere, sive in specie, ut constat ex revocationibus omnium eorum, quæ suis revocationibus obstare poterant, aliàs, ut diximus, nihil, aut ferè nihil intenderent revocare dicti Pontifices, quod suspicari non licet; quapropter mihi consulenti de hoc, respondit doctissimus Pater noster *Lezana*, se invenire convictum ex dictis rationibus, pro nostra sententia, & manere satis scrupulosum ex eo, quod dixerat in sua *Summa*, videlicet, esse probabilem sententiam contrariam, non quia sentiret, quod dicta oracula, etiam confirmata, & participantia naturam privilegii, non comprehenderentur sub dictis revocatoriis, ut constabit *infra*, sed quia à nonnullis malè intelligeretur, & idem mihi respondit Eminentissimus Cardinalis de Lugo consultus etiam de hoc in Romana Curia, & P. Diana; quare ab hac sententia non est recedendum.

SECTIO VIII.

An Oracula concessa Prælati Religionum pro bono regimine suorum subditorum, comprehensa sint in dictis revocatorijs?

615. IN hac difficultate P. Donatus, ut vidimus *supra*, d. *spur.* 7. *sect.* 3. n. 14 & 15. defendit non esse revocata,

quia in dictis oraculis cessat ratio finalis revocatoriarum *Gregorij XV. & Urbani VIII.* quod si intelligatur de cessatione saltem negativè causæ finalis adæquatæ, seu totalis, respectu omnium Religionum, pro quibus talia oracula concessa sunt, verissimum judico, cum communi sententia, quia in tali casu jam redduntur inutilis revocatoriæ; non solum respectu alicujus particularis, sed respectu boni communis Religionum. Ratio est manifesta, nam cessante adæquato fine legis universaliter, cessat absolutè ratio condendi legem, seu illam conservandi; quia lex in tali casu inutilis redditur, & sic materia ejus fit incapax obligationis, unde necesse est, ut etiam voluntas Principis volentis obligare, cesset, quia solum justè voluit obligare in quantum licitè, & utiliter potuit, nec aliud præsumendum est, maximè de Romano Pontifice.

2. Si verò conclusio intelligatur de cessatione finis dictarum revocatoriarum solum negativè respectu alicujus Religionis, seu personæ particularis, non ideo cessant dictæ revocatoriæ, seu effectus illarum, quia ut in materia de legibus sentiunt Doctores, finis legis justæ, in sua generalitate, in nullo particulari usu censetur deficere, quia universalis ratio legis ad sui conservationem, quasi à principio intrinseco petit in singulis personis conservari, sicut species in suis individuis: & licet ratio particularis legis cesset in hac persona, quoad particularem utilitatem præsentem per legem; non tamen cessat, quoad rationem universaliorem utilissimam bono communi, nec privato nocet; semper enim est valde utile cuilibet particulari

Ff obe.

obedire legi, & se conformare eum aliis; nec incipi debet ab illis, aliis maxima incommoda sequerentur in legibus Ecclesiasticis, & civilibus; imò & in naturalibus, quia facile quilibet ductus passione, seu amore proprio persuaderet (ut latè probant Doctores in materia de legibus) se esse exemptum ab obligatione legis, ob cessationem in se ipso finis intenti per eam: ut in jejuniis Ecclesiasticis, in abstinence carniū diebus prohibitis; imò, & in simplici concubitu, & in materia obedientiæ, & aliarum legum, in quibus etiam si particularis non sentiret esse sibi necessariam legem, ob fines expressè intentos per eam, in hoc, vel illo casu, non cessaret obligatio, ut in fornicatione patet etiam in casu, quod evidenter cessaret periculum malæ educationis proliis, propter quam vitandum, concubitus vagus prohibitus est: quæ absurdissima sunt; quia ut diximus, quamvis cesset ratio legis in particulari negativè, semper manet aliqua universalior ratio, ob quam expedit tunc servare legem. Tum ob vitandum maximum periculum in se, & in aliis, si quidem facile unusquisque exemplo aliorum, judicaret, in se cessare finem legis, quod in maximum detrimentum boni communis, & observationis legum cederet. Tum, quia per se uniformitas partium eum suo toto, in servandis legibus, est honesta, & valde utilis bono communi, ubi sine damno gravi servari potest: Ergo etiam tunc obligat quemlibet particularem, unde in fine adæquato legis intras], integra observatio legis in omnibus subditis, se de hoc latè agitur à Doctoribus in dicta materia de legibus.

3. Credo igitur P. Donatum in primo sensu locutum fuisse; siquidem agit de omnibus Prælati Religionum, in quibus currit eadem ratio cessationis finis, saltem negativè, dictarum derogatoriarum; videlicet, ut è medio tollerentur oracula, minus canonicè interpretatione intellecta, & in detrimentum disciplinæ Ecclesiasticæ, seu monasticæ interpretata: quæ omnia in concessis pro bono regimine subditorum cessant in Prælati omnium Religionum, ut constat ex dictis supra disput. 7. sect. 3. n. 16. non verò si cessaret solum in aliquo particulari prælato quantumvis docto, & prudenti.

4. Insurgit tamen contra hunc modum dicendi P. Juniperus à Drepano, disput. 5. quest. 1. cap. 3. num. 7. & 8. ex verbis revocatoriæ Urbani VIII. ubi ait: *His, & aliis malis occurrere volentes*, ex quibus colligit, nunquam posse dari casum, in quo causa adæquata, & totalis dictæ revocatoriæ possit cessare, adhuc negativè, respectu omnium superiorum Religionum, quia ex dicta clausula constat, multas esse causas partiales: finales motivas dictæ Constitutionis, quarum, et si aliqua assignentur expressè se à Pontifice, aliæ restant implicite: ergo licet cessent causæ explicitæ, in aliquo casu, cum restent alię multæ implicitæ, quarum notitia nequit facile haberi, prudens intellectus semper anceps manebit in tali iudicio, & in favorem legis debet judicare, non cessare totalem causam adæquatam moventem: voluntatem Pontificis ad revocandum omnia oracula, ut videtur sentire Suarez lib. 6. de leg. cap. 9. n. 3. Cajetanus 2. 2. quest. 120. art. 1. Salas de legib. disput. 11. sect.

617. xi. sect. 3. num. 34. & 56. Bonacin. de leg. disp. 1. quest. 1. punct. ultim. propof. 1. § 2. n. 30. Sed respondetur, quod ex prædicta clausula: *Hic, & aliis malis occurrere volentes*, nihil inferitur contra nostram assertionem, quia expressè loquitur de malis, quæ ex usu oraculorum sequebantur. At in oraculis concessis Superioribus Religionum, pro bono regimine subditorum, nulla vera mala sequuntur, sed multa utilia, ut per se patet; & sic totalis finis explicitus, & implicitus cessat adæquatè.

619. §. Quibus addendum puto, quod in hoc casu, non est necesse recurrere ad cessationem finis legis, ut intelligantur permanere in sua vi hujusmodi oracula, sed ad defectum voluntatis horum Pontificum, quando oracula revocaverunt; aliud enim est cessare finem legis, & ob hoc cessare obligationem observantia illius; aliud noluisse Principem talem casum comprehendere in sua lege; primum enim reducitur ad defectum potestatis legislatoris justè, & prudenter operantis, ut in cessatione finis contrariè respectu cujuslibet particularis, & in cessatione finis adæquati negativè respectu totius Communitatis, quia neque malum, neque summè difficile, & arduum neque proflus inutile cadit sub potestatem legislatoris justè, & prudenter operantis. Secundum verò reducitur ad defectum voluntatis Principis nolentis in sua lege comprehendere talia, vel talia, quod ex sufficientibus conjecturis sæpè colligitur, non enim legislatores humani volunt semper obligare per suas leges, cum toto rigore, & in omni eventu, in

quo possunt obligare, ut patet in lege jejunii, à qua non solum censetur quis excusatus propter gravem ægritudinem, ob quam non posset justè Superior obligare, sed etiam propter mediocrem, seu minorem debilitatem, qua non obstante potuisset Ecclesia obligare, sed non creditur id voluisse ex ejus benignitate, & sic de aliis similibus, & in nostro casu.

SECTIO IX.

An prædicta revocatoria Gregor. XV. & Urbani VIII. extendantur etiam ad viva vocis Oracula, post ipsas revocatorias concessa & concedenda?

620. 1. **P**at. Joan. Martinez de Prado *Tom. 1. quest. 6. §. 6. n. 31.* partem affirmativam defendit, aliàs inquit, insufficienter occurrerent dicti Pontifices per suas Bullas inconvenientibus ab ipsis assignatis. Nec ulla esset utilitas revocare oracula jam concessa, permitiendo in posterum concedenda.

2. Sed oppositum tenendum est, videlicet, præfatas revocatorias non se extendere ad oracula futura, sed solum ad præterita, ut constat ex verbis Gregor. XV. ibi: *Concessionibus, & gratias obtinuit. Et postea, omnia, & singula privilegia quomodolibet concessa, tenore presentium, &c.* nullam mentionem faciens de futuris. Et cum simus in odiosis, non est cur extendendæ sint ad non expressa, sed potius debent coarctari intra proprietatem ver-

borum, quando ex illis (ut in presenti) nullum inconveniens sequitur, nec de contraria mente Pontificum potest quis suspicari. Sic docent noster *Lezana Tom 3. verb. Gratia, num. 13.* Hieronym. Garcia in sua *Politica Regul. tract. 8. dis. sic. ultim. dub. 2. num. 3.* Quintanad. *Tract. 5. sing. 3. conclus. 3.* & alii communiter.

621. 3. Ad fundamenta in oppositum responderetur, sufficienter provilum fuisse per dictas revocatorias præcedentium Oraculorum, etiam pro inconvenientibus futuris: Siquidem sequentes Pontifices, ex damnis sequutis, ex frequentia Oraculorum concessorum temporibus præteritis, vigilanter, & cautè se gerent, in novis concedendis, & cum vim non habeant sine fide Officialium ipsorum Pontificum, saltem pro foro externo, sufficienter cautum est pro futuris concedendis, absque eo quod revocata maneant, quæ de novo conceduntur.

622. 4. Insuper reputari non debet parva utilitas ex eo præcisè, quod innumera ferè oracula fuerint revocata confusione, & incertitudinem illorum auferendo. Dicere autem, quod sequentes Pontifices per 22. annos, nullum oraculum de novo concesserunt; incertum est, cum intra tale tempus Romæ existens viderim oraculum noviter concessum, cum attestatione authentica officialis Papæ; sed qui dquid sit de hoc. Restabat probandum, quod talia oracula non concesserint sequentes Pontifices, eò quod essent nulla, virtute antecedentium revocationum, quod firmiter probari nequit; sed potius probatur efficaciter, quod successores Pontifices, lento pede, incedunt, in oraculis de novo concedendis, ex notitia finis dictarum revocatoriarum.

Adde, dato, & non concessio, quod dictæ revocatoria extenderentur ad futura oracula: Si præsens Pontifex aliquod de novo concederet, cum dictas revocatorias ignorare non possit, quamvis de illis nullam faciat mentionem, debet præsumi illas tacitè revocare, quod tale oraculum, cum nullum alium effectum possit habere: ne cogamur dicere frustraneam esse talem concessionem, utendo plenitudine suæ potestatis, quæ ab Antecessoribus contractari non potuit. Videatur doctrina supra tradita *diss. 4. sect. 2. num. 4. & 26.*

5. Alia non aliena à nostro instituto possent hic agitari, v. g. de clausulis, & dictionibus, & de indulgentiis, sed quia de præcipuis clausulis pro intelligentia privilegiorum, in discursu operis satis dictum est, ut notabimus in *indice generali rerum*: alia prolixiora, & ad intentum non ita necessaria remittimus videnda in *Barbosa*, qui integrum Tractatum de eis fecit; similiter in *Lezana*, verb. *Clausula*, in *Donato de privilegjs*, & alijs multis. Nec minus prolixiora, & frequentiora sunt, quæ de indulgentiis in particulari possent hic desiderari; ideoque ab eis pro nunc abstineo, sufficiant pro instituto præsentis, quæ diximus *diss. 6. sect. 2. de revocatione indulgentiarum*. Et hæc sufficient pro materia intenta. Utinam cedant ad majorem Dei, Beautissimæ Virginis MARIÆ, & omnium Sanctorum gloriam legentiumque profectum.